

چکیده:

زمینه: یکی از مشکلاتی که در اغلب بیمارستان‌ها مشاهده می‌شود، طولانی شدن مدت اقامت بیماران است که منجر به اتلاف منابع، تجهیزات و هدر رفت نیروی انسانی می‌گردد و یکی از عوامل موثر در طولانی شدن مدت اقامت بیماران، فرآیند ترخیص است. کاهش تاخیر در ترخیص، یک روش هزینه اثربخش برای افزایش ظرفیت بیمارستان‌ها محسوب می‌گردد لذا اصلاح این فرآیند جهت جلوگیری از هدر رفتن منابع محدود بیمارستانی، بسیار حائز اهمیت است. این مطالعه با هدف کاهش متوسط زمان ترخیص در بیمارستان آموزشی کودکان حضرت علی‌اصغر(ع) تهران انجام شد.

روش پژوهش: این مطالعه یک مطالعه مقطعی- مداخله‌ای و از حیث هدف کاربردی می‌باشد که بر روی ۳۲۲ پرونده بیمار ترخیص شده در مرکز آموزشی درمانی حضرت علی‌اصغر(ع) انجام شد. نمونه‌ها قبل از مداخله به صورت تصادفی از میان پرونده‌های کلیه بیماران ترخیص شده از بخش‌های بستری در زمستان سال ۱۳۹۸ و پس از انجام مداخله، جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از فرم‌های زمان‌سنجی بر روی همین تعداد نمونه در زمستان سال ۱۳۹۹ انجام گرفت. برای تشخیص میزان تاثیر مداخله در پژوهش از نرم افزار SPSS V.25 و آزمون‌های توصیفی میانگین، فراوانی بهره‌برده شد و در صورت نرمال بودن توزیع داده‌های مورد نظر، از آزمون تی مستقل^۱ و در صورت غیر نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون مان-ویتنی^۲ استفاده گردید.

یافته‌ها: مقایسه بیانگر این است که زمان ثبت شده برای صدور دستور ترخیص توسط پزشک، زمان کنترل پرونده توسط پرستار و زمان خروج پرونده بیمار از واحد ترخیص قبل و بعد انجام مداخله اختلاف معنادار آماری دارند. مشخص گردید پس از انجام مداخلات، زمان‌ها به صورت حقیقی ثبت گردیده‌اند همچنین متوسط زمان از صدور دستور ترخیص تا نگارش خلاصه پرونده قبل از مداخله برابر با ۱۵۵ دقیقه و ۲۷ ثانیه و بعد از مداخله ۴۹ دقیقه و شش ثانیه بوده است که تفاوت معنادار آماری دارد ($P < 0/01$).

متوسط زمان از نگارش خلاصه پرونده تا کنترل پرونده قبل از مداخله برابر با ۳۷ دقیقه و ۲۲ ثانیه و پس از مداخله برابر با ۲۵ دقیقه و ۳۶ ثانیه بوده است که تفاوت معنادار آماری دارد ($P < 0/01$)، همچنین متوسط زمان از صدور دستور ترخیص تا کنترل پرونده قبل از مداخله ۱۷۵ دقیقه و ۳۵ ثانیه و بعد از مداخله برابر است با ۵۵ دقیقه و ۴۳ ثانیه بوده است که تفاوت معنادار آماری دارد ($P < 0/01$) و سرانجام متوسط مجموع زمان فرآیند ترخیص بیمار از لحظه صدور دستور الی خروج پرونده بیمار از واحد

---

¹ Independent t-test

² Mann-Whitney

ترخیص قبل از مداخله برابر با ۲۶۱ دقیقه و ۵۷ ثانیه و پس از مداخله برابر با ۱۰۹ دقیقه و ۳۰ ثانیه بوده است که تفاوت معنادار آماری دارد ($P < 0/01$).

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های بدست آمده مشخص گردید اقداماتی نظیر صدور دستور ترخیص در ابتدای شیفت و پس از برگزاری راندهای آموزشی و ثبت واقعی این زمان، نگارش خلاصه پرونده پس از تعیین تکلیف بیمار با پیگیری منشی بخش بدون در نظر گرفتن زمان ثبت دستور ترخیص و کنترل پرونده صرفاً براساس چک لیست استاندارد ترخیص و بدون در نظر گرفتن زمان نگارش خلاصه پرونده بیمار، موجب کاهش متوسط زمان ترخیص بیمار در مرکز آموزشی درمانی حضرت علی‌اصغر(ع) گردیده است.

کلید واژه: ترخیص، دستور ترخیص، اصلاح روند